

verzenddatum **- 7 AUG. 2018**
 datum 7 augustus 2018
 uw brief van
 uw kenmerk 2018-003631
 ons kenmerk Z106501/UIT18-114017
 onderwerp Zienswijze ontwerp-omgevingsvisie en - verordening

Gedeputeerde Staten van Gelderland
 Postbus 9090
 6800 GX ARNHEM

Geacht college,

Inleiding

Op 5 juni 2018 heeft u de ontwerp Omgevingsvisie Gaaf Gelderland en het ontwerp-actualisatieplan 6 voor de Omgevingsverordening vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. De ontwerpplannen en stukken liggen van 14 juni 2018 tot en met 9 augustus 2018 ter inzage.

Voor de ontwerp-Omgevingsvisie Gaaf Gelderland geeft u aan dat een zienswijze op alle onderdelen kan worden ingediend. Voor het ontwerp-actualisatieplan 6 Omgevingsverordening beperkt u dat tot de volgende onderdelen:

1. Wonen
2. Werklocaties
3. Windenergie
4. Natuur, vrijstelling soorten
5. Natuurcompensatie
6. Natuurbegraven
7. Grondwaterbescherming
8. Natuur, brandgang
9. Natura 2000
10. Luchthavenregelingen

Van die mogelijkheid maken wij als gemeentebesturen van de Regio Achterhoek¹ graag gebruik.

I. Termijn ter visie legging en inspraak

De terinzagelegging van beide stukken in een periode dat gemeenteraden of colleges van burgemeester en wethouders minder of niet meer bijeen komen, maakt dat wij ons het recht voorbehouden om ook na de officiële periode van terinzagelegging nog met aanvullende zienswijzen te komen, in regioverband danwel als individuele gemeenten.

¹ Gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.

Wij gaan er vanuit dat u ook deze later ingediende aanvullingen in de verdere procedure van besluitvorming betreft.

Via de individuele gemeenteraden hebben u daarvoor ook moties bereikt van eenzelfde strekking.

Wij danken u voor de snelle reactie die wij daarop via mw. Van Heck per mail hebben ontvangen. Een kopie van die mail hebben wij bijgevoegd. Wij zijn blij dat u op die wijze een ook voor de gemeenteraden werkzame situatie creëert.

II. Algemeen

1. De ontwerp Omgevingsvisie is nadrukkelijk een visie op hoofdlijnen. Dit vraagt nog om uitwerking in o.a. de verordening en wellicht ook een uitvoeringsprogramma. Als Regiogemeenten vragen wij u in een vroeg stadium betrokken te worden bij deze uitwerkingen. Aan u de taak daarbij het provinciaal belang in die uitwerking nader te benoemen en motiveren.
Kanttekening: Aan de andere kant geldt dat, voorzover de visie en de verordening aangeven dat een aantal beleidskeuzes (zoals voor wonen en voor werklocaties) een kwestie wordt van regionale afstemming, we moeten constateren dat niet alle inhoudelijke regels op beide onderwerpen in met name de verordening passend zijn. Regionale afstemming onder strikte inhoudelijke regels van de provincie geeft immers praktisch gezien weinig ruimte voor die afstemming.
2. De ontwerp Omgevingsvisie heeft een aantal mooie doelen en ambities. Daar is niet veel mis mee, ze zijn herkenbaar. Het hele verhaal is opgehangen aan het doel van een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. Met de focus op duurzaam, verbonden en economisch krachtige provincie. En dat is vervolgens weer uitgewerkt in 7 ambities. Voor een aantal van die ambities geeft de visie een korte schets, hoewel dat niet meer is dan een paar steekwoorden en aanduidingen voor gebieden op de kaart. De vraag die dan op komt is wat van Provinciaal Belang is. In de uitwerking van de ambities is dat niet terug te vinden. Wij verzoeken u om voor de verschillende deelgebieden een aparte uitwerking te maken. Integraal en aansluitend op het DNA en de specifieke kwaliteiten die de regio's hebben. Daarbij zien wij graag dat u aangeeft wat het provinciaal belang is en waarom. Dat is voor de gemeenten van groot belang om hun eigen beleid op te stellen.
3. In het kader over unieke kwaliteiten en waarden van Gaaf Gelderland:
Erg jammer is dat de Visie niet in gaat op de karakteristieke dorpen en kleine kernen. Het gaat nu alleen over steden aan de ene kant en natuur en landschap aan de andere kant. In de tekst over de bijlagen bij de visie wordt wel gezegd dat vitale kernen en dorpen aandacht behouden, maar dit komt in de doelen helaas niet terug. Daarnaast heeft de visie een focus op duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Dat ondersteunen we van harte, maar we willen daar aan toevoegen dat een goed vestigingsklimaat ook een goed woon- en leefklimaat vereist.
4. De ontwerp Omgevingsvisie omvat een aantal kaarten (visieschetsen en themakaarten). Niet altijd is duidelijk hoe begrenzingen zijn ontstaan. Als voorbeeld noemen we de aanduiding krimpgebied in de visieschets voor het gesprek over woon- en leefomgeving, de aanduiding natuurinclusieve landbouw voor het gesprek over biodiversiteit en de aanduiding Smart Industry Achterhoek in de visieschets voor het gesprek over woon- en leefomgeving.

De gemaakte keuzes in de kaartbeelden worden niet toegelicht/onderbouwd. Weliswaar wordt voor deze kaarten de term 'schets' gehanteerd, hetgeen een wat vrijblijvender karakter suggereert, maar de ervaring leert dat éénmaal getrokken begrenzingen een eigen leven kunnen gaan leiden met soms grote gevolgen voor individuele bedrijven en inwoners.

Wij verzoeken u de visie en verordening op elkaar af te stemmen en de gemaakte keuzes te motiveren en daarbij aan te geven wat van provinciaal belang is en waarom.

5. In de visie missen we de relatie met Duitsland.
Als provincie aan de landgrens is juist ook die relatie wezenlijk. Temeer omdat we als provincie Gelderland een belangrijke doorgangsroute zijn van de Randstad naar het Ruhrgebied. Duitsland en de grensgemeenten zijn dan ook belangrijke partners voor de Achterhoekse gemeenten. Dit belang mag in de visie niet ontbreken!
6. Ook de aansluiting tussen visie en verordening wordt gemist.
Beleidsmatige/strategische keuzes worden gemaakt in de visie. Vervolgens worden deze uitgewerkt in de verordening. De verordening die nu ter inzage ligt, sluit niet altijd aan op de ontwerp Omgevingsvisie. Wij constateren op een aantal vlakken, bijvoorbeeld ten aanzien van de landbouw (plussenbeleid en geitenhouderijen) in de verordening stringente bepalingen die niet terug te voeren zijn op of beargumenteerd kunnen worden op basis van de inhoud van de Omgevingsvisie. U legt het ontwerpactualisatieplan 6 voor de Omgevingsverordening gelijktijdig met de ontwerp-omgevingsvisie ter inzage. De actualisatie bevat vooral verbeteringen van de bestaande regelgeving in de verordening. Het is dus niet zozeer een juridische vertaling van de nieuwe visie. Hierdoor hinkt het provinciaal beleid op twee gedachten. Een verordening gebaseerd op een oude visie en een nieuwe omgevingsvisie. Wij verwachten dat u de nieuwe visie nog een nadere uitwerking geeft in een verordening of omgevingsplan. Hierdoor kunnen de thema's die nu slechts zeer globaal zijn uitgewerkt in de ontwerp Omgevingsvisie in de toekomst nog heel anders gaan doorwerken dan nu voorzien. Kaartbeelden uit de ontwerp Omgevingsvisie die nu nog niet doorwerken in een juridische regeling kunnen dan opeens een hele andere status krijgen.
7. Het hoofdstuk 'Wat blijven we doen' handelt over dezelfde thema's als de omgevingsvisie. Het lijkt er op dat u, ondanks een nieuwe visie, blijft doen wat u al deed. Wij vragen u de beleidswijzigingen met deze Ontwerpvisie te verhelderen.
8. De gemeenten bereiden zich voor op de invoering van de Omgevingswet. Wij lezen uw ontwerp-Omgevingsvisie door die bril, zodat wij in onze omgevingsvisies kunnen aansluiten op provinciaal beleid waar dat nodig is. Artikel 2.3 van de Omgevingswet legt het primaat voor het omgevingsbeleid bij de gemeente, tenzij er een provinciale taak aan de orde is of een aanwijsbaar provinciaal belang in het geding is. Voor gemeenten is het voor het opstellen van hun eigen omgevingsvisie belangrijk om te weten welke ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving volgens de provincie van provinciaal belang zijn en waarom.

Wij verwijzen hierbij naar de doe-principes zoals de provincie die heeft opgenomen². Klopt het dat hiermee bedoeld is dat zaken van provinciaal belang leidend zijn voor uw bijdrage aan samenwerking? Als dit zo is, dan is het des te belangrijker dat de tekst van de ontwerp-Omgevingsvisie hiervoor de uitspraken en motivatie aandraagt. Wij vragen u dit telkens te verhelderen.

III. Ontwerp-Omgevingsvisie

a. Wonen

Het nieuwe beleidskader van de provincie is goed opgenomen in het stuk en dit sluit goed aan op onze in ontwikkeling zijnde regionale woonagenda. Het beleid is sterk gericht op een passende duurzame woning voor een ieder. De focus ligt op een regionale afstemming en op de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte.

Wij missen een bredere visie op de leefbaarheid in de kleine kernen en vragen u deze alsnog toe te voegen. In de discussie over de regionale woonagenda zullen onderwerpen als woningbouw in ook de kleine kernen, (betaalbare) woningen voor jongeren en ouderen en de huisvesting van gekwalificeerde medewerkers waar de (maak)industrie om zit te springen, afgehecht moeten worden.

b. Werklocaties

We constateren dat uw aanpak binnen de ontwerp Omgevingsvisie erop gericht is, dat een gevarieerd aanbod aan goed ontsloten, kwalitatief hoogwaardige, duurzame werklocaties beschikbaar is. "Werklocaties groen, schoon en slim" noemt u deze. Het concentreren van economische activiteiten heeft daarbij uw voorkeur boven versnippering. En: het ombouwen van bestaande en leegstaande bedrijvenlocaties gaat boven de aanleg van nieuwe terreinen. Pas als er geen andere mogelijkheden zijn, is uitbreiding aan de randen van onze steden of dorpen wat u betreft aan de orde.

In reactie hierop willen we noemen dat we een aanhoudende groei zien van bedrijvigheid binnen onze regio, met een daarmee samenhangende ruimtevraag. Met name binnen de Achterhoekse maakindustrie is deze expansie manifest. VNO-NCW heeft u per brief verzocht, om zorg te dragen voor voldoende beschikbare bedrijventerreinlocaties om deze groei in de Achterhoek ook naar de toekomst toe te accommoderen. Wij gaan er vanuit dat bovenstaande aanpak hierin voorziet. Van groot belang, omdat industriële MKB bedrijven zoals u weet, de economische slagaderen vormen van de gemeentes waarin zij gevestigd zijn. We vinden het dus van groot belang, dat economische groei van deze bedrijven lokaal bediend kan worden. We begrijpen uw insteek om bestaand industrieel areaal te benutten alvorens nieuwe terreinen in ontwikkeling te nemen. Dit wel met de kanttekening, dat het benutten van leegstaande locaties niet mag leiden tot stroperigheid voor de ontwikkeling van nieuwe locaties. Tenslotte willen we noemen dat uw

²

Hoofdstuk 4, kopje ZELF: Bestuurskracht

- als het vraagstuk een bovenlokale aanpak vraagt die niet afdoende door samenwerkende gemeenten wordt opgepakt, maar als dit wel van belang is voor een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland;
- als het vraagstuk volgens de wet onze zaak en taak is en aan onze doorzettingsmacht raakt of als onze Omgevingsvisie hier de focus op legt;
- als wij door ons netwerk gevraagd worden om het vraagstuk op te pakken en het vraagstuk bijdraagt aan een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland;
- als wij zien dat wij, door de inzet van onze middelen, werkwijzen en instrumenten, het verschil kunnen maken voor een schoon, gezond, veilig en welvarend Gelderland.

bedrijfsverplaatsingsregeling zoals deze tot voor kort beschikbaar was, een bruikbaar instrument was om bedrijven te verplaatsen naar een perspectiefrijke nieuwe locatie. Temeer omdat deze regeling niet meer bestaat, is het van belang dat bestaande bedrijven (die nu misschien niet helemaal optimaal gevestigd zijn) kunnen uitbreiden op de huidige locatie. Uiteraard gaat het hier enkel om uitbreiding en niet om nieuwvestiging. In het verlengde daarvan houdt dit tevens in dat transformatie/herstructurering van bestaande bedrijfslocaties dient te worden gestimuleerd met een actief beleid.

Een aantal bedrijventerreinen lijken op de visiekaart een specifieke functie te krijgen. Zo zijn de bedrijventerreinen in bijvoorbeeld Lichtenvoorde specifiek aangewezen voor het recyclen van consumentengoederen. Aan de andere kant is de bijzondere status van Laarberg, gericht op de biobased industry en innovatieve productiebedrijven uit de Food-Agro daarentegen weer niet genoemd als bijzondere categorie. Het is onduidelijk wat deze aanwijzing precies betekent voor toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden. Deze aanwijzing is ook zonder overleg tot stand gekomen. Wij verzoeken u die aanduidingen te verduidelijken of anders te verwijderen.

c. Landbouw

Een groot deel van de onze gemeente bestaat uit agrarisch gebied. De agrarische sector is sterk aan het veranderen. Het aantal bedrijven neemt af en de continuïteit van een deel van de blijvende bedrijven staat onder druk. Het is lastig op een passende functie te vinden voor het toenemende aantal vrijkomende bedrijfsgebouwen. Verpaupering ligt op de loer. Terwijl in de verordening wel verregaande regels voor agrarische bedrijven (plussenbeleid) zijn opgenomen wordt in de ontwerp-omgevingsvisie een visie op deze sector gemist. Wij vragen u een visie ten aanzien van het agrarisch gebied en de agrarische sector op te nemen.

d. Biodiversiteit

De provincie streeft in haar beleid naar meer biodiversiteit. Deze ambitie kunnen wij onderschrijven.

Wat is de status van de visieschets biodiversiteit? Bijvoorbeeld: voor een aantal gemeenten is aangegeven biodiversiteit in de stad. Waarom alleen deze gemeenten? Geldt niet de zelfde ambitie voor alle (middelgrote) gemeenten? Welke ambities liggen er voor de gemeenten met biodiversiteit in de stad? Wil de provincie meer mogelijkheden bieden voor biologische landbouw? Het inzetten van stimuleringsregelingen kan daarbij helpen, zonder allerlei regels m.b.t. landbouwbedrijfsvoering voor te schrijven. Een deel van de Achterhoek wordt aangewezen als 'prioritair gebied voor natuurinclusieve landbouw'. Uit de begeleidende tekst wordt niet duidelijk wat u hier onder verstaat. Graag alsnog die duidelijkheid, ook over de consequenties voor de in het gebied gevestigde landbouwbedrijven. Wij zien wel iets in een robuust stelsel van langjarige afspraken over beheersvergoedingen voor natuurinclusieve landbouw waarin houtwallen, vegetatie, soortenbescherming enz.

Ook vragen wij nadrukkelijk aandacht in de visie voor:

- bewustwording (bewust beleven);
- wat van burgers / initiatiefnemers zelf wordt verwacht om de biodiversiteit te vergroten;
- de wijze waarop de provincie de uitvoering van dit beleid ondersteunt.

e. Natuur en landschapsbeleid

In het hoofdstuk Wat blijven we doen, voor het Natuur en Landschapsbeleid wordt gesteld dat het beleid zich richt op behoud van de basiskwaliteit van landschappen in Gelderland. Algemene vraag; wat is deze basiskwaliteit? En als direct uitvloeisel: hebben we al een basiskwaliteit die we willen behouden? Niet is te achterhalen hoe, nu deze niet is gedefinieerd en uitgewerkt. Hoe staan de Gelderse landschappen er nu voor en waar willen we naar toe? Graag verduidelijken.

f. Vrijetijdseconomie

De visie geeft algemene handvatten; wij waarderen het dat de provincie partner is om deze samen met regionale stakeholders nader uit te werken. De vele mogelijkheden en kwaliteiten van Gelderland op het gebied van recreatie en toerisme worden als uitgangspunt benoemd. Dat is op zich prima, maar er wordt geen ambitie op dit terrein uitgesproken. Wij vragen u ook hier aan te geven wat van provinciaal belang is en waarom. De provincie werkt momenteel samen met de regionale stakeholders aan de koersnotitie Vrijetijdseconomie. Hoe staat deze in relatie tot de omgevingsvisie? Wordt dit een bijlage van de omgevingsvisie? En vormen daarmee de ambities die hierin opgenomen worden een integraal onderdeel van de omgevingsvisie? Voor het economisch vestigingsklimaat en het woon- en leefklimaat is het belangrijk om de vele mogelijkheden en kwaliteiten op het gebied van recreatie en toerisme te behouden en waar nodig te versterken.

Een paar specifieke opmerkingen

H3, Par. 4: Ook binnen de recreatiesector is aandacht voor vergroening. Dit onder de noemer van tijdelijke natuur. Een recreatieondernemer moet zich bij de ontwikkeling binnen de huidige grenzen van zijn terrein niet belemmerd zien door de natuur die hij eerder heeft aangebracht. Ook voor de ontwikkeling van recreatieondernemingen buiten het bestaande terrein moeten mogelijkheden zijn, waarbij deze binnen het GNN en GO gekoppeld kunnen worden aan het versterken van de natuur- en landschapswaarden. Wij verzoeken u daarvoor de nodige ruimte te bieden.

H3, Par. 5: Bij het verbeteren van de bereikbaarheid zijn opgaves geformuleerd die wij ook zien. Fijn dat de provincie ons steunt in deze visie.

H3, Par. 6: Hier worden de bijzondere kwaliteiten en veelzijdigheid van Gelderland, onder andere op het gebied van recreatie en toerisme, genoemd. Naast een aantrekkelijk aanbod en decor, zijn ook rust en beleving belangrijke kernwaarden voor een florierende Vrijetijdseconomie in de Achterhoek en de rest van Gelderland. We maken ons daarom zorgen over de milieuconsequenties die de uitbreiding van vliegveld Lelystad met zich meebrengt. We verzoeken u in de omgevingsvisie een paragraaf over deze gevolgen voor het economisch vestigingsklimaat en de woon- en leefomgeving op te nemen.

Ook de recreatie- en toerismesector is een sterke troef in Gelderland, deze zou ook in de visieschets op pagina 17 opgenomen moeten worden. De ontwikkelingen in deze sector gaan snel. Om goed in te kunnen spelen op de voortdurend veranderende marktbehoefte en toekomstperspectief te hebben voor toeristische bedrijven, is het belangrijk dat zij ontwikkelruimte hebben, zowel in kwalitatieve als in kwantitatieve zin. Wij verzoeken u daarvoor de nodige ruimte te bieden.

H3, Par. 7: "Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang", staat in de eerste zin van deze paragraaf. Het belang van een aantrekkelijke leefomgeving komt echter niet terug in de ambities en aanpak in deze paragraaf. Dit gaat alleen over het wonen. Wij verzoeken u ook in deze paragraaf ambities te formuleren oor het aantrekkelijk houden van de leefomgeving.

g. Energietransitie

Dit is een gezamenlijk opgave. En daar willen we natuurlijk mee aan de slag. Voor de meeste gemeenten is echter van belang dat zorgvuldig wordt gekeken naar de mogelijkheden om bij te dragen. Gelet op de kwaliteiten van de dorpen en het landschap is voor ons een evenwichtige balans uitgangspunt. De grote energie-opgave waar de steden voor staan kan niet zomaar worden afgewenteld op de Achterhoek.

h. Klimaat

Het gaat hier over hitte/droogte, wateroverlast en hoosbuien. Deze opgave wil de provincie samen met de partners aanpakken. De vraag is echter hoe de provincie plannen voor klimaatadaptatie in dorpen, bedrijventerrein gaat stimuleren en/of wil ondersteunen. Graag duidelijkheid hierover.

i. Circulaire economie

De provincie streeft naar een duurzame economie. Ook hier is niet duidelijk wat van Provinciaal belang is. We zien graag een uiteenzetting en achtergronden, zodat helder is welke rollen en verantwoordelijkheden daarbij horen en waar we de provincie op aan kunnen spreken.

Daarnaast is de vraag hoe de provincie via innovaties wil stimuleren. Met geld?, met studies? Krijgen gemeenten en dus bedrijven ook meer ruimte voor groei? En hoe zit het met samenwerking tussen bedrijven, binnen en buiten de regio (in het licht van beperken van transportafstanden)?

j. Woon- en leefomgeving

Hier is ook een duidelijke relatie met duurzaamheid. Dat komt terug in diverse aspecten binnen de fysieke omgeving. Daarnaast gaat de Visie in op bouwen in stedelijk gebied. Daar ligt de focus vooral om het landschap open te houden en het voorzieningen niveau op peil te houden. In het licht van de demografische ontwikkelingen die in de Achterhoek spelen is echter specifieke aandacht voor het voorzieningenniveau in de verschillende kernen nodig. Wij nemen dit thema erg serieus en zoeken bij het uitwerken van maatregelen graag de samenwerking met de provincie.

k. Mobiliteit

Voor het behoud van leefbaarheid en werkgelegenheid is het voor de Achterhoek essentieel dat er geïnvesteerd blijft worden in de bereikbaarheid voor zowel wegverkeer als openbaar vervoer. In minder verstedelijkte gebieden staat het openbaarvervoer onder druk. Ook in de Achterhoek is van belang dat woon- en werklocaties goed bereikbaar blijven met het openbaar vervoer. In de visie ligt de nadruk op het zo optimaal mogelijk benutten van de bestaande infrastructuur. De aanleg van nieuwe of verbetering van bestaande infrastructuur kan echter ook noodzakelijk zijn. Wij hechten als regio veel waarde aan het verbeteren en versterken van de relatie met Duitsland. De verbinding Achterhoek – Duitsland zien wij wel terug op de visiekaart maar niet in de teksten.

Wij verzoeken u ook aan te geven hoe de provincie haar rol als Openbaarvervoersautoriteit ziet en hoe zij de gemeenten daarin betreft.

IV. Ontwerp –Omgevingsverordening

a. Bedrijventerrein

In de Ontwerp –Omgevingsverordening lezen we dat u “meer regionaal maatwerk mogelijk wil maken bij bestemmingsplannen voor lokale en regionale bedrijventerreinen en voor zelfstandige kantoren op bedrijventerreinen. De regels hadden bijvoorbeeld betrekking op maximale kavelgroottes. Wij willen de voorwaarden samen met de regio bepalen in het Regionaal programma werklocaties (RPW) en niet meer via een artikel met één maximum voor alle gemeentes in onze verordening”.

In reactie hierop willen we noemen dat de situatie zoals deze tot dusverre in uw Omgevingsverordening was opgenomen niet aansloot bij aard en omvang van het gros van de MKB-maakindustriebedrijven in de Achterhoek. Het adviesbureau dat momenteel mede in uw opdracht werkt aan het opstellen van een nieuw RPW voor de Achterhoek, onderscheidt verschillende “werkmilieus”. Met het vervallen van oppervlaktegrenzen in uw ontwerp-Omgevingsverordening biedt u de (ook door ons gewenste) ruimte om binnen de Achterhoek tot werkbare afspraken te komen.

b. Windenergie

Uit artikel 2.62 van de verordening en de gewijzigde kaart van de Omgevingsverordening: Regels Windenergie, blijkt uit de motivering dat als gevolg van beleidsmatige wijziging voor weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen de kaart windenergie is aangepast. Dit vanwege de doorwerking in het werkgebied in de verordening voor ‘windenergie uitgesloten vanwege provinciale doelen’.

De motivering zegt niets specifiek over de betreffende locaties. Ook wordt niet gemotiveerd waarom dit niet geldt in andere vogelweide gebieden en/of rustgebieden voor ganzen. Met ander woorden waar en op grond van wat vinden we door de provincie of andere instantie aangewezen vogelweidegebieden terug. Vraag is of het hier gebieden betreft waarvoor een beheervergoeding geldt vanuit het natuurbeheerplan 2018, of betreft het bij verordening aangewezen beschermde weidevogelgebieden.

Voorts is de taal en duidelijkheid van de verordeningstekst met vele verwijzingen slecht te begrijpen. Als dat al voor de gemeenten geldt, geldt dat zeker voor inwoners en bedrijven.

c. Plussenbeleid

Dit onderwerp gaat om bovenwettelijke maatregelen bij uitbreiding van de intensieve veehouderij. Groter bouwvak in ruil voor een tegenprestatie. Hoewel u aangeeft dat dit onderwerp niet voor zienswijzen openstaat, ‘beleid neutrale wijzigingen’, menen wij toch het volgende hierover onder uw aandacht te moeten brengen.

Motivering redactionele en beleidsrijke wijzigingen

Mogelijk vanwege de genoemde ‘beleidsneutraliteit’ zijn de wijzigingen in het actualisatieplan op dit onderwerp niet toegelicht. Dit terwijl het actualisatieplan wel voorziet in een andere tekst voor het Plussenbeleid dan de huidige verordening.

Daarbij valt de toelichting uit de huidige Omgevingsvisie (par. 3.9.10) over het onderwerp 'Plussenbeleid' weg. Daarin werd (in lijn met de tekst van de verordening) verwoord dat het Plussenbeleid alleen van toepassing was op bouwvlakvergrotingen en dat geldende rechten (bouwvlakken in geldende bestemmingsplannen / wijzigingsbevoegdheid) gerespecteerd werden. Heel concreet: het plussenbeleid kan in onze optiek niet aan de orde zijn bij een uitbreiding van een agrarisch bedrijf binnen een bestaand, in het bestemmingsplan opgenomen, agrarisch bouwperceel, omdat dan sprake is van een bestaand recht.

In de toelichting bij de ontwerp omgevingsverordening komt dit niet op dezelfde manier terug. Dit roept de vraag op of de provincie een andere invalshoek heeft gekozen, d.w.z. niet meer uitgaat van de omvang van geldende bouwvlakken maar van de bestaande omvang van een niet-grondgebonden bedrijf(stak), en dus of er echt wel sprake is van een beleid neutrale/redactionele aanpassing. Wij dringen aan op een consistent beleid voor deze bedrijfstak en verzoeken u dit stellig/onomwonden vast te leggen in de verordening (zie hierna ook onze opmerkingen bij de begripsbepalingen).

Als suggestie willen wij (opnieuw) meegeven om de regels over het Plussenbeleid zodanig aan te passen dat deze alleen gelden voor stalruimte/dierhuisvestingsruimten voor een niet-grondgebonden bedrijf/bedrijfstak. Hierbij kan een vergelijking worden gelegd met de systematiek voor de geitenhouderij, die dat immers ook doet.

d. Vragen/opmerkingen bij diverse artikelen

Artikel 1.1 (aanwijzing gebieden)

Het begrip 'Ammoniakbuffergebied' geeft net als art. 2.33, lid b aan dat uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij niet is toegestaan en niet mogelijk is als de emissie van ammoniak toeneemt. Dit roept de volgende vragen op:

- wordt toegekende PAS-ontwikkelruimte beschouwd als 'toename van ammoniakemissie'?

- moeten we als gemeente toename van ammoniakemissie tegenhouden bij een gebonden beschikking voor een bouwactiviteit, waarbij (door/vanwege GS) wel PAS-ontwikkelruimte is toegekend voor de bijbehorende Wnb-toestemming (vergunning/melding)?

Toelichting: In principe ondervangt de Wet Ammoniak en Veehouderij dit al. Onze opmerking is bedoeld om duidelijkheid te verkrijgen over de achtergronden van deze bepaling. Bedoelt u hetzelfde als de Wav, die PAS-ontwikkelruimte ook al niet toelaat, dan zou u daar in de toelichting naar kunnen verwijzen. Die duidelijkheid is gewenst bij procedures waarbij wij als gemeenten deze regel moeten vertalen in een bestemmings- of omgevingsplan.

De omschrijving van het begrip 'Groene ontwikkelingszone' kan de suggestie oproepen dat gronden binnen het GNN als de bestemming 'Natuur' hebben. Dit laatste is niet altijd het geval omdat het GNN ook nog te ontwikkelen natuur omvat (zie art. 2.41).

Bij 'Overig gebied' is het wellicht beter om te spreken over 'Overig gebied glastuinbouw'

Artikel 1.2 (begripsbepalingen)

Het begrip 'bouwperceel' vervalft. Omdat dit begrip het vertrekpunt was voor de huidige verordeningstekst over het Plussenbeleid, ontstaat er ook een heel ander

soort Plussenbeleid. Dat is opmerkelijk omdat de tekst van maart 2017 expliciet uitging van 'de uitbreiding van de oppervlakte van het agrarisch bouwperceel' en het toenmalige eerste lid in april 2017 nog werd uitgebreid met een bepaling die ook het agrarisch bouwperceel als vertrekpunt koos ("...Bij uitbreiding van de oppervlakte van een agrarisch bouwperceel met een grondgebonden veehouderijtak is voorgaande niet van toepassing").

De crux zit hem in het begrip 'uitbreiding (bij veehouderij)' dat (op een redactionele wijziging na) wel wordt gehandhaafd. De nieuwe definitie daarvan luidt: "vergroting van de agrarische bebouwing op een bestaand agrarisch bouwperceel al dan niet gepaard gaande met een vergroting van het bouwperceel".

Deze definitie omvat dus eigenlijk twee soorten uitbreiding die in juridische zin niet op gelijke voet staan. Als er namelijk geen vergroting van een agrarisch bouwvlak³ aan de orde is, dan past een uitbreiding in de regel immers binnen het geldende bestemmingsplan en is er geen nadere planologische besluitvorming nodig of zelfs mogelijk voor het verlenen van een omgevingsvergunning (gebonden beschikking). Dit laatste is wel het geval bij uitbreiding waarbij wél sprake is van een vergroting van het bouwvlak. Hiervoor kennen de meeste bestemmingsplannen een wijzigingsbevoegdheid.

De definitie van 'uitbreiding' lijkt ook van toepassing te zijn op bedrijfsuitbreidingen die op basis van bestaande rechten kunnen (of zelfs moeten) worden vergund. Het is echter niet duidelijk hoe het Plussenbeleid hierop kan aanhaken zonder bestaande rechten aan te tasten. Het zou wellicht helpen om in de begripsbepalingen een duidelijk onderscheid te maken tussen 'uitbreiding binnen bouwvlak' en 'uitbreiding van een bouwvlak' (nog afgezien van het gegeven dat de definitie van het begrip 'uitbreiding' eigenlijk ook vraagt om een omschrijving van het begrip 'agrarisch bouwvlak').

Artikel 2.30 en art. 2.32

In het tweede lid wordt onder c een rangorde gepresenteerd voor de plusmaatregelen. Daarbij staat als eerste vermeld dat deze plusmaatregelen 'ter plaatse op het erf' zouden moeten plaatsvinden (logisch). Tegelijkertijd biedt de tekst in de Achterhoek de ruimte om sloop van leegstaande gebouwen in te brengen als 'plus'(zie art. 2.32, tweede lid). De vraag is hoe zich dit verdraagt met de rangorde om de plus als eerste in te zetten op het erf. Sloop van leegstaande gebouwen vindt in de meeste gevallen immers op een andere locatie plaats waar sprake is van bedrijfsbeëindiging. Wij stellen u voor om in art. 2.32, lid b aan te geven dat de beleidsregels in de Achterhoek op deze punten kunnen afwijken van de rangorde uit art. 2.30, tweede lid, onder c.

³ Verzoek de term 'bouwvlak' te hanteren. Dat is de term die in bestemmingsplannen geldt voor waar agrarische bedrijven mogen bouwen.

Begrippen in bestemmingsplannen:

- bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;
- bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten, in voorkomende gevallen gekoppeld met het figuur 'relatie';

Bouwvlakken staan dus op de kaart, bouwpercelen niet! Deze termen waren in SVBP2008 voorgeschreven, waardoor zo goed als alle gemeenten deze sindsdien hanteren.

Artikel 2.34

Artikel 2.34, eerste lid, onder b, c en e roepen de vraag op hoe het mogelijk zou kunnen zijn om een veehouderij geheel/gedeeltelijk te wijzigen in een veehouderij (b) als het aantal geiten op een bestaande veehouderij niet mag toenemen (c)/gebouwen niet in gebruik mogen worden genomen voor het houden van geiten (e). Betekent dit dat een gemengde veehouderijbedrijf met een bestaande geitenhouderijtak de andere tak niet mag beëindigen omdat dan sprake gaat worden van een geitenhouderij?

Art. 2.34, tweede lid onder b bevat een overgangsrechtelijke regeling voor situaties waarin al een aanvraag om omgevingsvergunning is ingediend. Dit is ook gebruikelijk om ongelukken in de rechtspraak te voorkomen (vgl. Rb Oost Brabant, Reusel-De Mierden, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBOBR:2018:2436>)
Waarom ontbreekt een dergelijke overgangsrechtelijke regeling bij het onderwerp Plussenbeleid of bij andere terreinen? Ook daar kan immers sprake zijn van al ingediende aanvragen om omgevingsvergunning die geconfronteerd worden met de nieuwe regels uit de verordening.

Artikel 2.46 en 2.54

In de verordening wordt het instrument financiële compensatie geïntroduceerd, onder andere in de artikelen 2.46 en 2.54. Deze compensatie komt ten goede aan de provincie. Niet duidelijk is waarvoor deze financiële middelen vervolgens ingezet worden. Denkbaar is ook dat deze financiële middelen in een heel ander deel van de provincie ingezet worden en niet ten goede komen aan de gemeente waarbinnen het initiatief ligt waarvoor financieel gecompenseerd wordt. Er dient naar onze mening een directe relatie te liggen tussen inning, besteding en het gebied van de financiële compensatie.

Bovendien is het wat ons betreft wenselijk om net zoals in artikel 2.54.2 gebeurt voor specifieke situaties, ook in het algemeen regels te stellen voor de volgorde waarin compensatie gevonden c.q. betaald moet worden.

Artikel 2.35

Dit artikel lijkt, onbedoeld, beperkingen te geven t.o.v. de mogelijkheden die we regionaal, met goedkeuring van GS, hebben opgenomen in het regionaal functieveranderingsbeleid in de Achterhoek': 'Functies zoeken PLAATSEN zoeken functies'. Dit omdat verkoop van producten in de huidige formulering bijna als een eis lijkt te zijn geformuleerd.

Door lid a. van dit artikel b.v. aan te vullen met: ' voorzover er sprake is van verkoop dient het te gaan om verkoop van'..etc..... voorkomen we elke vorm van discussie daarover in eventuele procedures.

Artikel 2.49 (instructieregel bestemmingsplan kleinschalige recreatie in Gelders natuurnetwerk onder voorwaarden)

Voorwaarden dii: de kampeermiddelen zijn van elkaar visueel afgescheiden door natuurlijke begroeiing. Reactie: Dit betreft een inrichtingsaspect. We vragen ons af of dergelijke regels provinciaal gesteld moeten worden. Zoals de regel nu geformuleerd is, is het effect mogelijk niet overal wenselijk. Alternatief is om een algemene provinciale kwaliteitsnorm in de verordening op te nemen. De inrichtingsaspecten die uitwerking zijn van die norm, kunnen goed regionaal of lokaal bepaald worden. Daarbij kunnen verschillen in landschappelijke kwaliteit en

welke per gebied / landschapstypen leiden tot eigen regionale en lokale uitwerkingen van de provinciale kwaliteitsnorm.

Artikel 3.60

Artikel 3.60, lid 1 onder d verwijst naar artikel 1 van de Wet op de openluchtrecreatie. Deze wet is evenwel per 1 januari 2008 ingetrokken.

Artikel 8.2

Deze overgangsrechtbepaling vraagt om vaststelling van gemeentelijk Plussenbeleid vóór 1 januari 2027. Bij bestemmingsplannen die voor 1 januari 2007 zijn vastgesteld moeten de instructieregels over het Plussenbeleid zijn uitgevoerd vóór 1 april 2019. Deze laatste termijn is onhaalbaar als Provinciale Staten eerst nog de nieuwe tekst van verordening moeten vaststellen en Gedeputeerde Staten daarna ook nog een handreiking moeten vaststellen (art. 2.5.30, vierde lid). Daarbij komt dan nog dat het vaststellen van Plussenbeleid op gemeentelijk niveau ook wel eens gelijk zou kunnen staan aan het aanpassen van de gemeentelijke structuurvisie. Dit is al vrij snel het geval als de geldende structuurvisie beleidskaders bevat voor 'intensieve veehouderij'/niet-grondgebonden veehouderij die zich niet verdragen met het Plussenbeleid en dus eigenlijk zouden moeten worden geschrapt (= herziening structuurvisie).

Daarbij maakt de tekst van de overgangsregeling niet voldoende duidelijk of zij zich alleen richt op het vaststellen van Plussenbeleid door de gemeenteraad of ook op het verwerken daarvan in bestemmingsplannen (m.n. art. 2.5.30 en art. 2.5.31 gaan over zowel de bestemmingsplannen als de beleidsregels.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer J. Ditzel via tel. (0575) 75 02 50.

Hoogachtend,
Namens de gemeenten in de Regio Achterhoek,

T.M.M. Kok , voorzitter portefeuillehoudersoverleg ROV Achterhoek

Kopie aan:

Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten:

- * Aalten, Postbus 119, 7120 AC AALTEN
- * Berkelland, Postbus 200, 7270 HA BORCULO
- * Bronckhorst, Postbus 200, 7255 ZJ HENGELO
- * Doetinchem, Raadhuisstraat 2, 7001 EW DOETINCHEM
- * Oost Gelre, Postbus 17, 7130 AA LICHTENVOORDE
- * Oude IJsselstreek, Postbus 42, 7080 AA GENDRINGEN
- * Winterswijk, Postbus 101, 7100 AC WINTERSWIJK

Bijlagen:

- Kopie e-mail van mevr. Van Heck

Bijlage: kopie e-mail van mevr. Van Heck

Geachte heer Ditzel,

In onderstaande mail staat dat de hoorzitting op 14 november zal plaatsvinden, dit is echter niet correct. Excuses hiervoor.

De hoorzitting staat gepland op 21 november a.s.

Vriendelijke groet,
Inge van Heck

Van: Heck van, Inge

Verzonden: donderdag 26 juli 2018 14:47

Aan: 'j.ditzel@bronckhorst.nl' <j.ditzel@bronckhorst.nl>

Onderwerp: Reactie op verlenging termijn zienswijze Omgevingsvisie

Geachte heer Ditzel,

We hebben telefonisch contact gehad over de ingediende zienswijze van de gemeente Bronckhorst. Hierin wordt verzocht om de termijn voor het indienen van een zienswijze te verlengen tot eind september 2018.

Via deze mail krijgt u nogmaals de reactie.

U heeft om verlenging gevraagd omdat uw college de wens heeft de gemeenteraad te betrekken. Hiervoor is meer tijd nodig, vanwege het reces is de eerstvolgende vergadering in september. Wij bekijken inhoud en proces echter ruim, wat het volgende inhoudt:

- De ter inzage periode is niet 6 weken (verplicht), maar 8 weken. In deze 8 weken kunnen zienswijzen worden ingediend. Indien dit pro forma gebeurt, is er na afloop van de inzagetermijn (9 augustus) nog 2 weken de tijd om deze aan te vullen. U heeft reeds voor zowel de visie als de verordening een pro-forma zienswijze ingediend. Hiermee komt de deadline voor aanvullingen voor uw gemeente op 23 augustus 2018 te liggen.
- Uw gemeente kan binnen deze termijn een zienswijze indienen en later nog in de raad bespreken.
- Op 14 november is een hoorzitting over de omgevingsvisie en verordening gepland. Diegene die een zienswijze hebben ingediend krijgen hiervoor een uitnodiging. Voor de hoorzitting kan iedereen zich aanmelden (ook als er geen zienswijze is ingediend). Dit biedt de gemeenteraad nog een extra mogelijkheid inbreng te leveren.

Daarnaast wil ik graag meegeven dat wij ook los van deze zienswijzeperiode graag signalen van onze partners ontvangen. We zijn continu in dialoog en bekijken altijd wat er mogelijk is, dus laat het ons weten als er iets is.

In het najaar gaan wij nog omgevingscafés organiseren, om het werken met de visie in het licht van de omgevingswet richting uitvoering te kunnen brengen. Hierbij bent u ook van harte uitgenodigd.

Hopelijk heb ik u bij deze voldoende geïnformeerd.

Vriendelijke groet,

Inge van Heck

Inge van Heck | proces omgevingswet, - visie, -verordening | bellen, sms of whatsapp 06 5182 8156 | www.gelderland.nl